

עש"ק פר' צו-שבת הגדול תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת צו-שבת הגדול

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון
"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכס" ללימוד הנגלה והנסתר
רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיר"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בנגמרא מסכת סוכה, מפי הרב"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהה"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהרה"ו זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמאראנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשח"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עין חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיחות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיחת קודש ברעווא דרעוויין שלוש סעודות (מזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
  - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-1)
  - שיעור בספה"ק רהובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-3)
  - שיעור בחסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-2)
  - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-5)
  - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-6)
  - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-2)
- ❖ **שיעורים בלשח"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
  - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
  - שיעור בסה"ק שיחות הר"ן (ושער יהו"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-3)
  - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-6-5-2-4)
  - שיעור בסה"ק עין חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 2-4-9

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויחי רצון שבכח התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' כראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו בב"א.

"יום החכמה"

מכון ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 02-5389584

דא"ח רעוא דרעוין פרשת צו שבת הגדול תשס"ו

וּלְבַשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בַד וּמְכַנְסֵי בַד יִלְבָּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֵלֶה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשְׂמוֹ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ: (ויקרא ו', ג')

ב] וְהָנָה אָמְרוּ בְּנֵי (פסחים מב ע"א) אָמַר רַב יְהוּדָה אִשָּׁה לֹא תִלוֹשׁ אֶלֶּא בְּמִים שְׁלֵנוּ, דְּרִשָּׁה רַב מִתְּנָה בַּפְּפוּנְיָא, לְמַחַר אֵייתוּ כּוּלֵי עֵלְמָא הַצְּבִייהוּ וְאֵתוּ לִגְבִיָּה וְאָמְרוּ לִיהַב לִן מִיָּא, אָמַר לְהוּ אָנָּא בְּמִיָּא דְּבֵיתוּ אָמְרִי, וְכִבְרַתְּמָה הַמְּגִיד הַקֵּי מְקַאֲזִיין בַּסְּפָר עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל מְדוּעָ נִקְטַר רַב יְהוּדָה בּוּזָה מְטַבַּע הַלְשׁוֹן שְׁעִי כִּךְ בָּאוּ לְכַלֵּל טַעוֹת שְׁהַכּוּנָה כַּפְּשׁוּטוֹ, וְכֵן הוּא בְּכָל הַדּוּרוֹת שְׁמִשְׁתַּמְשִׁים בּוּזָה הַלְשׁוֹן דְּמִים שְׁלֵנוּ, וְצ"ב הַעֲנִיין בּוּזָה, וּמִבְּאֵר הַרְה"ק הַנִּלְ דְּאוֹתִיּוֹת מ"צ מְמַצָּה בְּא"ת ב"ש הֵם י"ה, וּבִיחַד הֵם יְה"ה מִשֵּׁם הוּי"ה חֶסֶד ו', וְהוּא שֵׁם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁהִיָּה חֲקוּקָא עַל מַטְהוּ שֵׁל מֹשֶׁה רַבִּינוּ (עֵיין עַמֵּק הַמֶּלֶךְ שַׁעַר ה' נ"ד), וְהָנָה יָדוּעַ כִּי הַצְּדִיקִים הַחֲלוּ לְסֹדֵר עֲבוּדַת לַיְל הַסֹּדֵר כִּבְרַת מְשַׁעַת שְׂאִיבַת מִים שְׁלֵנוּ, וְתִיבַת שְׁלֵנוּ עוֹלָה בְּנִימ' הַשֵּׁם הַקֵּי נִגְיָד יב"ש הַיּוֹצֵא מִתִּיבּוֹת נִיא גִּבּוֹר דְּוֹרְשֵׁי י"חֻדֵּךְ כִּבְבַת שְׁמֶרֶם, וְזֶה הַשֵּׁם הַקֵּי הוּא בְּסוּד הַגְּאוּלָּה הַעֲתִידָה לְבָא בְּמַהֲרָה, וְהוּא כִּנְגַד אוֹת ו' דְּשֵׁם

א] אִיתָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל (עֵיין סְפָר טַעְמֵי הַמִּצְוֹת פְּרִ' צו) עַה"כ מְדוּ בַד, כִּי ב"ד בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא ש"ק וְהוּא רוּמוֹ עַל ת' מְאוֹת עֵלְמִין דְּכִסּוּפִין, וְהָנָה עֲנִיין ת' עֵלְמִין דְּכִסּוּפִין מִתְּגַלָּה דִּיִּקָּא כְּשֶׁאֲדָם נִפְלַח לְחַטָּא וְאִשְׁמָה רַח"ל וּמִתְחִיל לְהֵאִיר אֶצְלוּ הָאוּר דְּמַחֲלֵת עוֹנוֹת שְׂאֵז הוּא מִתְּעוֹרֵר בְּכִיסּוּפִין וְהַשְׁתַּקְקוֹת גְּדוּלָּה לְאוּר ה', וְקוֹדֵם שְׂמֵאִיר עֵלְיוֹ אוּר ה' בְּפֹעֵל וְעֵדִיין הוּא בְּבַח' קְטַנּוֹת וְעֲבוּדַתוֹ הִיא בְּבַח' עֲבוּדַת הַרְמַת הַדָּשָׁן וְהוּא שְׂבוּר וְנִדְכָּה מְעַצְמוֹ, הָרִי עֵדִיין לְכַאוּרָה אֵינן שִׁיךְ לְמַדְרַגְתּוֹ לְלִבּוֹשׁ בְּגַדֵי בַד דְּכֵהֵן הַמְרַמְזִים עַל ת' עֵלְמִין דְּכִסּוּפִין, וְרַק אַחַר שֶׁשָׁב בְּתִשְׁבּוּבָה יִכּוֹל לְלִבּוֹשׁ בְּגַדֵי הַבַּד הַמָּה בְּגַדֵי הַלְבָן, אֵךְ הַתּוֹרָה הַקֵּי אָמְרָה שְׁהַרְמַת הַדָּשָׁן צְרִיכָה לְהִיּוֹת כְּשֶׁלִּבּוֹשׁ בְּבִגְדֵי בַד דִּיִּקָּא וְצְרִיךְ לְהַבִּין עֲנִינָה, וְכֵן הוּא בְּלִיל הַתְּקַדֵּשׁ הַחַג שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹהֲגִים לְלִבּוֹשׁ בְּגַדֵי לְבָן אֲשֶׁר הֵם בְּבַח' בְּגַדֵי בַד בְּחִי ת' עֵלְמִין דְּכִסּוּפִין כְּנִל וְצְרִיךְ לְהַבִּין סוּדָה.

תתפשט בכל האיברים ולא תהיה כל אחיזה להקלי' העומדים במקום העורף אותיות פרע"ה (עיין שעה"כ דרוש א' מדרושי הפסח), כי ראשית כל הקדושה היא לטהר כל אברינו לפני בורא כל עולמים, ולשוב בתשובה שלמה על כל העוונות עד שכל הגוף נעשה בבחי' מרכבה אל השכינה הק', וכדאיתא בדברי האר"י הק' שיסוד וראשית כל המדרגות הוא לעשות כל הגוף מרכבה אל השכינה הק' וזולת זה לא יתכן לעלות בסולם העלייה בהר ה'.

וזוה בחי' מטה משה בבחי' השם הק' יה"ה בסוד המצה כנ"ל, דאין לשין אלא במים שלנו – דהיינו שצריכין לעלות למדרגה גדולה ונשגבה בבחי' נ"א ג'בור ד'ורשי י'חודך כ'בבת ש'מרם, בחי' כבוד שמים כנ"ל, שזהו עיקר הגאולה שיתגלה כבוד שמים, דאחר שזוכים לבחי' הקדושה בסוד יה"ה, היינו מטה משה נחש דקדושה שהוא מטהר כל אבריו להיות קדושים להשי"ת, ומשרים שכינתו ית' על כל קומת הגוף עד שהוא נרגש בכל האיברים, הגה אח"כ צריכין לבוא להרבות כבוד שמים ולראות לנגדו כבוד שמים. ואף שהוא נראה כמדרגה פחותה ממדרגת השראת שכינתו ית' עליו, דע"י שמשרה השכינה הק' על כל האברים הוא נכלל בבחי' יחודא עילאה וכולל כל מציאותו באור אין סוף ב"ה ולכאורה זוהי תכלית המדרגה, אלא שבאמת המדרגה שרואה לנגדו כבוד שמים הוא בבחי' שכולל יחודא תתאה תוך יחודא עילאה, דאיתא במדרש (ויק"ר

הוי"ה (כי אנ"א בכ"ה הוא כנגד י' דשם הוי"ה, וקבל רינת וכו' כנגד ה' דשם הוי"ה וכו'), דזה השם הוא בבחי' גילוי כבוד שמיא, כי נ"א ג'בור ד'ורשי י'חודך הוא ר"ת נגד"י, כ'בבת ש'מרם ר"ת כבוד שמים, והיינו שיהודי צריך שיראה לנגדו תמיד כבוד שמים פנים בפנים, ובוה תלויה ועומדת ביאת הגאולה שיהיו צדיקים שישכילו הדרך היאך לקיים הכתוב (תהלים מ"ז, ה') שויתי ה' לנגדי תמיד לראות לעולם כנגדם כבוד שמיא.

וזוה סוד אין לשין מצה אלא במים שלנו, דהמצה היא בבחי' השם יה"ה בבחי' מטה משה, והמטה הוא בבחי' הנחש כמו שכתוב (שמות ז', ט"ו): והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך, וידוע שהנחש הוא בבחי' חוט השדרה של האדם (עיין תקו"ז צ"ג ע"ב ועיין פע"ח שער העמידה פ"כ), והנה שייך שיהא לאדם ב' מיני דבקות – האחד הדבקות שבבחי' ושכנתי בתוכם (שמות כ"ה, ה') בתוך כל אחד ואחד מישראל (אלשיך הק' עה"פ), שיהודי יעשה עצמו מרכבה אליו ית', ויטהר כל אבריו להיות קדושים אל ה' אלוקיו, אמנם בתחילה עבדים היינו לפרעה במצרים – דבתחילה אנו בבחי' עבדי פרעה ואין אנו יכולים לקדש כל אברינו ונגידנו, וכל בחי' הקדושה נשארת בהמוח שבראש לבד, היינו שהתורה הק' אינה יורדת להאיר אל הגוף דרך חוט השדרה, אך בליל התקדש החג ע"י אכילת המצה יכולים לזכות לבחי' ויוציאנו ה' אלקינו ממצרים – שהקדושה

עליו שהוא בבחי' הכרפס (כמובא בכוונות) נתעורר אצלו שוב בחי' קטנות המוחין, ואזי צריך שיידע התכלית האמיתי שבליל התקדש החג השי"י רוצה להתקרב אל נשמות ישראל ולהאיר אור גדול בנשמתם, ואם יפול לבחי' מרירות מחמת עוונותיו הרי לא יוכל לבוא ולכנוס להדבקות האמיתי שהשי"י רוצה להאיר ולהתגלות אל נשמות ישראל, דבשעה שיהודי נשבר ליבו בקרבו מחמת כל חטאיו ואשמיו עד שבא לעצבות ומרה שחורה וחושב שאינו יכול לבוא לערוך הסדר כהלכתו בזה הוא גורם צער למעלה ח"ו, משא"כ אצל הצדיק, שתיכף שנכנס בליל התקדש החג מבית הכנסת לביתו, בכל מצב ומצב שעובר עליו הרי הוא מלביש עצמו בבגדי לבן, והוא יודע האמת שרצון השי"י להתגלות בלילה הזה לבניו חביביו, ואין נפק"מ האיך הוא נראה ובאיזה מצב הוא שרוי, דאדרבה בזה שהוא מתחזק ליקרב אל עבודת הקודש הוא מגלה שהוא תלמיד נאמן ואמיתי, ואע"פ שהוא מצד עצמו יודע מצבו שאינו הגון וראוי לערוך הסדר ויודע עד כמה רבו פשעיו וחטאיו וקוצר הכנתו לפני הלילה הקדוש והנורא, מ"מ מקיים הכתוב ולבש הכהן מדו בד, ולובש בגדי הלבן, שבוה שמלבישים בגדי לבן רומזים על מחילת עוונות ומעוררים הת' עלמין דכסופין, ולא יהא איכפת לו האיך הוא נראה, כי כן הוא אצל תלמיד נאמן, דכאשר רואה שרבו מבקש לגלותו רזין, אזי מסיח דעתו מכל מציאותו ומטה אזנו וליבו לפני רבו.

אמר רבי יוחנן למדתך תורה דרך ארץ שאין חתן נכנס להופה אלא א"כ נותנת לו כלה רשות, הה"ד יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו ואחר כך באתי לגני אחותי כלה, וכלומר דבשעה שהרב מבקש לדרוש הדרשה צריך שהתלמידים ירצו כלל לשומעו, דאין קיום להדרשה לבר, דאם רוצים להשמיע דבר מה בפני התלמידים צריך להיות אצלם בחי' חלל פנוי בבחי' רשות לקבל מה ששומעים, וכמובא בכתבי הרה"ק ר' אברהם אבועלפיא דכאשר רוצים לגלות איזה סוד לזולתו צריכים להתבונן ולבחון אם יש לו לב לשמוע ולקבל אלו הדברים ואם לאו אסור לגלות לו דבר, והנה לפעמים התלמיד עייף וייגע ומר נפש ואין לו המוחין לשמוע ולקבל דברי רבו, אך אם הוא תלמיד נאמן ואהוב וחביב ורואה שרבו מבקש לגלות לו איזה סוד אין מסתכל כלל על חלישות דעתו ומוחו ומסיח דעתו מכל מה שעובר עליו, ומתחזק בכל כוחו להעשות כלי הגון לקבל ולהטות אוזן לשמוע דברי הסודות מפי רבו, ובכך מתגלה שזה התלמיד הוא נאמן ומקושר לרבו ומכבדו באמת וממילא יפתח לו רבו מאוצרו הטוב ויגלה לו ביתר שאת וביתר עוז מים עמוקים ממעיינות החכמה.

ג] וזה סוד קדש ורחץ – דכאשר האדם זוכה לכל הקדושות שבעולם לפעמים הוא בא לבחי' ורחץ, שנוכר בכל העוונות והחטאים שנכשל בהם ומבקש לרחוץ ולנקות עצמו מהם, וכשנוכר בכל בחי' קטנות המוחין שעבר

וזָה דכתיב יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו, דבליל התקדש החג כשדודי יורד לגנו להאיר אל נשמות ישראל, צריך להסיח דעתו לגמרי מלהתבונן במצבו אם יש לו שלימות המוחין אם לאו, והאם הכין עצמו כראוי אם לאו, דאם זכה להכין עצמו כראוי והוא שרוי בגדלות המוחין אשרי חלקו, אך אפי' שמוצא בעצמו איזה נקודה של אי שלמות, אדרבה בכך שיחזק ויאמץ לבבו יורה שהוא תלמיד נאמן לרבו והוא מסיח דעתו ממצבו עצמו לעשות רצון אביו שבשמים, ובוזה עצמו הוא נותן רשות להחתן שיבוא לקראת כלה כנסת ישראל.

[ד] וזָה בחי' יחין שהוא בסוד פתיחת הדלתות, שאז שוברים הדל"ת והוא"ו שבמצה כמובא בכוונות, דבני ישראל נותנים רשות לבורא כל עולמים לכנוס לאוהליהם באשר המה מסיחים דעתם ממצבם לגמרי ואומרים יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו, וכשאוכלים המצה שהיא בסוד יה"ה דשם הוי"ה, ממשיכים גם לבחי' הוא"ו דשם הוי"ה, וזו הוא"ו שבבחי' קודשא בריך הוא אינו מגיע בסתמא כי אם כשנותנים לו רשות להיכנס, בסוד השם נג"ד יכ"ש נוטריקון נגדי כבוד שמים כנגד וא"ו דשם הוי"ה כנ"ל, דבשעה ששואבים מים שלנו ללוש המצה צריך שיהא לנגדו כבוד שמים, כי הש"י מצפה שנזמין אותו בנפש הפצה לכנוס ולשכון בתוכנו ולא ניתן דעתנו ומוחנו על מצבנו בהווה, דבוזה אנו מראים שאנו תלמידים

נאמנים שאינם מבזים כבוד שמים ח"ו, אלא אדרבה מקיימים הכתוב ולבש הכהן מדו בד כדרך שנהגו הצדיקים הקדושים, ואף שלעולם יהודי צריך לבער מקרבו כל שאור וכל מחמצת וכ"ש כשהמלך בא לשכון בבית האדם צריך לבדוק ולנקות היטב כל הדרי ליבו, אך מ"מ מי יוכל לעמוד בפני המלך כראוי וכנכון, וע"כ צריך שילבש בגדי בד על בשרו להלביש ולעטוף עצמו בת' עלמין דכסופין ולכסוף ולהשתוקק להתקרב אל המלך מלכי המלכים, ועיקר הגאולה היא ע"י הכיסופין שיתרבה לנגדו כבוד שמים, כי קודשא בריך הוא אשר הוא בבחי' הוא"ו בחי' מים שלנו כנ"ל, הוא א"ל מסתתר בסוד האפיקומן שהוא מוחבא וצפון, והוא רוצה שנפתח לו פיתחא ושנבקש אותו שיתקרב ויתגלה אלינו.

[ה] וזָה מצד אחד עבודת היהודי לעשות גופו וקרבו משכין ומעון לשכינה הק' בסוד השם יה"ה בבחי' המטה כנ"ל, ולקדש כל אבר ואבר לכבודו ית', ובפרט בערב חג הפסח שבודקין ומבערין החמץ מכל הסדקים והפינות, צריכין לבער כל חמץ ושאור שבלב האדם ולמרק ולזכך ולהכשיר כל גופו ואיבריו מראשו ועד רגליו, ולהיפטר מכל העשרה כתרין דמסואבתא ע"י ששבים בתשובה ומשרים שכינתו ית' על כל אבר ואבר וכדאיתא מהאר"י הק' שצריך לצייר שם הוי"ה על כל אבר ואבר ולשוב בתשובה על עוונות וחטאים שפגמו באותו האבר, וכמו שכתב הרה"ק

ולהרבות לנגדו כבוד שמים, כי לפני שהאציל וברא הש"י כל העולמות הכל היה מלא באור אין סוף, בבחי' בלתי גבול כנודע, וכל תכלית בריאת העולם הוא לגלות הבחי' דבלתי גבול בתוך הגבול, וכדכתיב (שה"ש ב', ט') דומה דודי לצבי ולעופר האיילים, ומבאר הרה"ק מקאזניץ דהנה הצבי בשעה שהוא בורח מסתכל לאחוריו, וכן הוא כביכול אצל הש"י דבשעה שצמצם וסילק אורו וברא העולמות בבחי' הגבול אזי הוא מחזיר פניו לאחוריו, דרצונו ית' שתוך בחי' הצמצום והגבול יתגלה ייחודו ית' בבחי' הבלתי גבול, ולא די שישינו בחי' האור א"ס שקודם הבריאה שזה תחילת וראשית העבודה, אלא שצריכין לדעת שכל סוד הצמצום הוא כי רצה הש"י לגלות בחי' פנים בפנים דיבר ה' עימכם בחי' לנגדי כבוד שמים כנ"ל.

ו] ועל כן תחילת וראשית העבודה היא בשבת הגדול שמכניס עצמנו ללילה הזה ע"י שמנקים ומזככים כל האיברים וכוללים כל המציאות באור ית', אך עיקר תוספת הקישוט באור הייחוד הוא ע"י בחי' מים שלנו שבהם יכולים להשיג ערכות ידידות המאציל בבחי' לנגדי כבוד שמים, שבליל הפסח הש"י מתגלה לנשמות ישראל בבחי' פנים בפנים בסוד יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו, אך זאת המדרגה היא הבויה וצפונה בבחי' האפיקומן, ואי אפשר לקבלה כי אם אצל הצדיקים הקדושים, וזהו שהתלמידים הלכו לקבל ענין המים שלנו אצל רב מתנה כי זאת המדרגה אי

מקאזניץ שע"כ נוהגים להניח עשר פתיתים של חמץ בפירות הבית להראות שכל עשרה ספירות דיליה מלאים בחמץ ושאר כולו פצע וחבורה אין בו מתום, ואח"כ בא לחפש ולבער אותם מקרבו ולהשרות שכינתו ית' בכל אבר ואבר עד שחש ומרגיש אור הקדושה ודבקות באלוקים היים בכל קומת גופו, וזה בסוד השם הק' יה"ה שהיה חקוק על מטה משה שבוה תלויים כל הניסים וע"י זה הוא יוצא מן המיצר, היינו ע"י שאוחז מטה עוז בימינו ללחום עם הסט"א ולערוך איתו מצה ומריבה, ומוזכך מוחו וגופו שיהיו ראויים לקבל פני המלך.

אך כל זה הוא בבחי' הכנה והזמנה על ימי הפסח בבחי' שבת הגדול, כי גדול הוא בחי' חכמה בחי' גדול בחכמה (עיין פרדס רימונים כ"ג י"ג) שצריך בשבת הגדול לטהר ולקדש כל האיברים ע"י אור החכמה, ואמנם רצון הבורא ית' שלא רק יחשוב ויתבונן שאין שום מציאות זולתו ית' בבחי' יחודא עילאה בחי' שמע ישראל הוי"ה אלוקינו הוי"ה אחד – שהכל אלקות ואין עוד מלבדו, אלא רצונו ית' שגם נמליכו עלינו בבחי' ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כי עיקר ערכות וידידות ושמחה באלקותו ית' הוא לא רק כשמרגישים שהכל אלקות, כי אם גם כשמשיגים אותו ית' בחי' שויתי ה' לנגדי תמיד, דטבע האדם שאינו יכול לשכון בדד אלא שצריך להרבות בידידים ורעים בכל עת, ועיקר הידידות צריך להיות עם הבורא ית' בבחי' יבוא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו

החמישים יום שבין פסח לעצרת, ואלו החמישים שערי בינה המה המישים דרכים ומהלכים בדבקות הבורא ית', ובכל יום מימי ספירת העומר נעשה ייחוד בבחי' עולמות א"ק ואבי"ע של אותו היום מלבד הייחוד השלם הנעשה בחג השבועות (כמובא בספר תורת חכם), והנה איתא בכתבי האר"י הק' (עיין שער הכוונות דרוש ויעבור א' וז') דבצד הפנים דאריך אנפין ישנם ח' הייחודות ד' בבחי' החכמה וד' בחי' הבינה, והמה מאירים לתיקון השביעי "ואמת" שבבחי' התרין תפוחין שהוא בבחי' משה רבינו. ועניין הוא כמשל לאדם שהולך בעומק היער ואובד דרכו ולפתע צדה עינו אפילו באור קטן מיד מתמלא אורה שמחה בליבו, וכן כאשר אדם נמצא בעצבות ומרה שחורה וחבירו מאיר לו פנים אזי הוא מתחזק ונעשה לאיש, וזה סוד תיקון השביעי ואמת שהוא בסוד הארת הפנים דתריין תפוחין קדישין, שאדם נוכח לראות שהש"י מאיר פניו אליו, והוא מין דעת גדול ונורא שנעשה מייחוד החכמה ובינה דבחי' החיזורתין שעומדים לצד הפנים דאריך אנפין, ובצירוף דעת עליון דעתיק שעומד בדעת עליון דמוחא סתימאה, וכן הוא בכל יום מימי ספירת העומר שכביכול יהודי עומד ביער ואינו יודע לאן יפנה עד שרואה נר המאיר, וכמו בשעה שאדם שבור ורצוץ ובא אל הצדיק והצדיק מאיר פניו אליו ומתחזק בכוחו, כן הוא הדבר בכל יום מימי הספירה צריך לראות פני ה' פנים בפנים, והוא מין ייחוד שעל ידו צריך לראות כבוד ה' לנגדו, דכל הגאולה

אפשר להשיגה כי אם אצל הצדיקים, דלאחר שהאדם מקדש ומזכך עצמו לפני ליל הסדר בבחי' השם יה"ה בסוד מטה משה כנ"ל, יכול בכח ובזכות הצדיקים לזכות להתגלות כבוד שמים פנים בפנים ולמורא גדול זה גילוי שכינה בסוד הוא"ו דשם הוי"ה, ולהרגיש גודל ערבות וידידות הש"י, ולא ליפן ליבו כלל לכל חסרונותיו וקוצר השנתו בעבודתו ית' אלא יהיה תלמיד נאמן ואהוב אצל רבו שלא יהא איכפת לו כלל מציאותו ובכך יתן רשות לבוראו לבוא לשכון באהלו, היינו שיבטל ויסיה דעתו מכל מה שעובר עליו בגשמיות וברוחניות ולא יבקש כי אם התגלות כבוד שמיא. וע"י זה יקיים הכתוב ולבש הכהן מדו בד להלביש עצמו בבגדי הלבן כגדי הקודש, ולערוך מצה ומריבה עם הסט"א ולטהר כל האיברים, וזה נעשה ע"י שחש בכל אבר ואבר את קושי שעבוד היצר הרע עליו בבחי' עבדים היינו לפרעה במצרים, וע"י זה הוא ממשיך השפעת אור יקר השכינה הק' על כל אבר ואבר ולהשבית משם כל שאור ומחמצת בבחי' ויוציאנו ה' אלקינו משם, וע"כ כל הנוף נעשה למרכבה עליונה להשראת השכינה הק' וכולו נכלל באור ה', עדי נזכה לראות לנגדי כבוד שמים ועין בעין יראו בשוב ה' ציון בביאת גואל צדק ברחמים.

[ז] והנה איתא בספרים הק' (עיין מחברת הקודש שער יציאת מצרים) דמליל הפסח נפתחים לרווחה חמישים שערי בינה, והם בבחי'

העיבור בחי' תלת גו תלת (עיי'ן שער הכוונות דרושי פסח א') ואינו מוצא ידיו ורגליו בבית המלך, צריך שישים ליבו ויתבונן שהוא כעובר שגר דלוק על ראשו והש"י מגיה חשכו ומאיר נרו וזוכה לראות מסוף העולם ועד סופו, כי רצון הבורא ית' לעזור ולסמוך לכל נפש מישראל, אך צריך ליתן לו כביכול רשות ע"י עבודת ההשתוקקות שיש לו לראות את פני המלך, וזה נעשה ע"י שמסית דעתו מכל העובר והסובב עליו, וכשמגיע ליל הפסח מלביש עצמו מדו בד בבגדי הלבן בבחי' ת' עלמין דכסופין שהמה נמשכים מהד' חיוורתין שבאחורי אריך אנפין, והם כנגד השם יה"ה בבחי' מצ"ה בא"ת ב"ש כנ"ל, דבגדי הלבן הם בבחי' יחודא עילאה המגלה שהכל הוא אלקות, שע"י זה הוא מכין עצמו לחג הפסח שמכיר שכל המציאות הכל אלקות, וע"י זה נעשית בחי' מצה ומריבה עם הסמ"א, וממשיכים כל הקדושה מהראש דרך חוט השדרה בחי' מטה משה שהיה חקוק עליו השם יה"ה שיאיר בכל קומת הגוף ויתקדש ויזדכך בכל גופו ואבריו, ועי"כ ראויים לבוא לשם הק' נג"ד יכ"ש שבבחי' הוא"ו דשם הוי"ה בבחי' שיראה לנגדו כבוד שמים, ויש בזה אלפי אלפים מדרגות קטנות וגדלות, וכל אחד לפי מה שהוא כן הוא זוכה שיפתחו עיניו לראות נגד פניו כבוד שמים, והכל בזכות שלובש מדו בד ומקדש ומטהר עצמו ונכנס לבחי' יחודא עילאה כראוי ואזי אפי' שנכנס לחשוב מעולמות הצמצום, על כל פנים הוא משיג הבחי' דדומה דודי לצבי ולעופר האילים שכמו הצבי כאשר

תלויה בהשם הק' נג"ד יכ"ש בבחי' נגדי כבוד שמים, דתחילה יהודי צריך לחוש ולהרגיש שהכל אלקות ואין שום מציאות זולתו בחי' יחודא עילאה, אך צריך לידע כי הש"י אוהב ומחבב שיהודי ירגיש גם בבחי' הכללות דיחודא תתאה ביחודא עילאה, בבחי' שויתי ה' לנגדי תמיד בחי' נגדי כבוד שמים כנ"ל, היינו שמרגיש שכלום לא יחסר לו בבית המלך כי הש"י עומד כל העת לנגדו ומאיר פניו אליו תמיד, והוא מין דעת עמוק ונורא והוא שורש לכל הייחודים, ובכל יום הש"י מאיר אלינו מין דעת אחר מחמישים הייחודים שנעשים בימי הספירה הק' בבחי' נו"ן שערי בינה.

וזוה פירוש דעה חכמה לנפשך והיא כתר לראשך דהש"י מאיר אל נפשות ישראל אור הדעת, ושורש זו הדעת נמשך ממידת הכתר מבחי' התיקון השביעי "ואמת" שע"י נעשה ייחוד או"א וייחוד זו"ג, והיא מאירה למקומות החשכים והאפלים ביותר ואף האדם שנמצא בתכלית החושך והמרירות צריך להשכיל כי ישנם בחי' חמישים שערי בינה גם בבחי' הקטנות הנמור בבחי' עיבור ויניקה, בבחי' העובר במעי אמו אשר נר דלוק על ראשו ורואה מסוף העולם ועד סופו כמובא בגמ' (גדה ל' ע"ב), ואף שהאדם מרגיש שנמצא בעובי היער והולך במחשכים ואין נוגה לו לפתע מרגיש שהש"י מאיר אליו ועוזרו ומדריכו לילך על דרך המלך. וזה בחי' ליל פסח שיהודי מרגיש שהוא בבחי'

והש"י יעזרנו שנזכה להמשיך הדעת
 דחמישים שערי בינה, שהוא
 דעת עמוק ונורא בסוד השם הוי"ה ב"ה
 פשוט ומלא ומלא דמלא דע"ב בבחי'
 החכמה, ועם זאת הוא שם של מ"ב
 אותיות בבחי' הבינה, והוא מין ייחוד
 גדול ונורא שמרגישים שכל בחי' ההסתר
 והצמצום הנמשך מבחי' הבינה הוא
 באמת גילוי של השי"ת, דכל תכלית
 הצמצום הוא לגלות עוד גילוי אלקות
 בבחי' ייחוד פנים בפנים, ועין בעין יראו
 בשוב ה' ציון בביאת נואל צדק ברחמים
 בב"א.

הולך לדרכו הוא סובב פניו לאחוריו, כן
 הוא בעניין הצמצום דכל עניינו הוא
 לגלות סוד הייחוד בבחי' פנים בפנים
 בחי' הבלתי גבול שבתוך הגבול כנ"ל,
 בסוד לנגדי כבוד שמים, דהיינו שכל
 ההסתרות והמחשכים שהם בבחי' לנגדי
 – הם לגלות כבוד שמים, ובכל יום מימי
 הספירה יהודי משיג הדעת של ייחוד
 פנים בפנים עד שבא ומגיע להאי יומא
 דהג השבועות שהוא בבחי' שער הנו"ן
 (עין לקו"מ ס"ו), ונעשה הייחוד השלם
 שבו מאיר האור דעתיקא סתימאה שהוא
 אור הגאולה ממש.

ליל התקדש חג

המוחין, ובספירת העומר מחזירים שוב המוחין זעיר זעיר ע"י עבודותינו, אמנם אליבא דאמת אין כל סילוק מוחין לעולם (עיין תוי"ח שם), דבליל הסדר העבודה היא בבחינת מוחין דעיבור ואין הם מסתלקים, אלא דבספירת העומר עבודתנו היא בפרצוף אחר ופנימי יותר והוא בבחי' פרצוף היניקה, ובשבועות נתקן פרצוף הגדלות.

והנה צריך לידע ולהתבונן במאוד איך להשיג האור הגדול הנשפע בלילה הזה, דעבודת ליל החג היא עבודה עמוקה ומכוסה מאוד וע"כ הוא נקרא בשם עיבור כנ"ל, דהנה למעשה בני ישראל עדיין לא היו ראויים אל החירות והגאולה, ע"ד הכתוב (יחזקאל ט"ז, ז') ואת ערום ועריה, ולא היו ראויים לשפע האורה, והוא בחי' מה שאמרו רבותינו ז"ל (הגיגה יד ע"ב) דמצינו בתולה שנתעברה, והוא כענין ליל הסדר (וכמובא בלש"ם ח"ב דרוש ד'), דהיינו שאף שאין התחתונים ראויים עדיין למעשה הייחוד, מ"מ המה מקבלים אור הייחוד כדוגמת תינוק שנמצא במעי אימו שנשמתו רואה ומביטה מסוף העולם ועד סופו (נדה ל' ע"ב), והוא מקבל כל האורות, ואף דהתינוק עצמו

הנה ידוע כי בליל התקדש החג נשפעים על בני ישראל כל בחינות המוחין שהם בחינות קטנות ראשון וגדלות ראשון הלא הם המוחין דישסו"ת שהם מוחין דבינה, וכן קטנות שני וגדלות שני הלא המה מוחין דאבא ואמא עילאין שהם מוחין דחכמה (עיין שער הכוונות פסח דרוש ו'), והנה איתא (בספר תורת חכם דף לט) כי ליל פסח הוא בסוד עיבור (בסוד פרצוף הנה"י – נצח הוד יסוד), וימי ספירת העומר הם בסוד יניקה (בסוד פרצוף החג"ת – חסד גבורה תפארת), ושבועות הוא בסוד גדלות (בסוד פרצוף החב"ד – חכמה בינה דעת), אולם בזה"ק איתא (פר' אמור) דהיוונג דליל פסח הוא בחי' זיוונג עילאה מסטרא דיליה, והוא זיוונג רם ונשא (כדוגמת הייחוד דמוסף של יום השבת) בבחי' זיוונג עילאה נפלא ביותר, והוא נעשה בתפילת שמונה עשרה של מעריב בבחי' הפנימיות ובסדר עצמו נעשה בסוד החיצוניות.

ובאמת אין זו סתירה כלל, דכידוע דבליל הפסח מקבלים זעיר אנפין ונוק' המוחין דגדלות שלא כסדרם (עיין שער הכוונות פסח – שם), ותיכף בצאת יו"ט הראשון מסתלקים כל

משולחן גבוה קא זכי, ע"ד דאמרו רז"ל (שם) דאין תינוק אוכל אלא ממה שאימו אוכלת ושותה ממה שאימו שותה, וע"כ אף שיהודי צריך להכין ולהכשיר עצמו לקראת חג הפסח בכל מיני עבודות וכו' מ"מ צריך לכנוס אל עבודת הביטול ולבחי' העיבור שאין הוא עושה דבר מעצמו כנ"ל, והיא עבודה עמוקה וקשה עד מאוד, ה' יזכנו.

אין הוא אלא בבחי' עיבור בסוד תלת גו תלת, ואין לו שום כלים לקבל האור. וזהו שכל עבודת ליל החג שיהודי מקבל בו כל המוחין הוא נקרא זיווגא עילאה מסטרה דיליה (היינו מצד הקב"ה), דמצד אחד הקב"ה נותן ליהודי כל שפע האורה, אך הוא צריך לבטל ולהפקיר עצמו לגמרי ולידע שאין זה מכוחו כלל, דעדיין הוא בבחי' עיבור וכי קא זכי

למען שיתי אותותי אלה בקרבו (שמות י', א')

והנה אל"ה הוא בבחי' זעיר אנפין בבחי' הו"ק דאלה עולה בנימ' ל"ו (עיין בהקדמת הזוהר) דהוא וא"ו פעמים וא"ו (היינו דכל ספירה דז"א כלולה מוא"ו ספירות), דהנה לאדם ישנן שתי השגות עיקריות באלקות, דיש שמשוג הבורא ע"י השמות הקדושים כגון שהושב על שם הוי"ה, דהוא השם שהבורא ית' נתן לנו רשות להשתמש בו, דע"י שחושבים האותיות דשם הוי"ה מיד תופסים באלקות, וישנה עוד דרך והיא שחושבים בסתם על מציאות הא"ל ית' שמו, דהנה מצד אחד הכתוב אומר (דברים ד', ט"ו) כי לא ראיתם כל תמונה ומאידך גיסא כתיב (במדבר י"ב, ח') ותמונת הוי"ה יביט, ושני הכתובים הם דברי אלוקים חיים, דהיינו שהש"י נתן לפנינו ב' דרכים לדבוק בו, והם לחשוב במחשבתו השם הוי"ה (ועבודה זו כוללת העסק בכל השמות הקדושים והייחודים ולא דוקא בסוד שם הוי"ה בלבד), וכן להתבונן באור הפשוט

איתא בדברי האריז"ל (בשער הכוונות דרוש הפסח א) דיניקת פרעה הייתה משם אלהי"ם אולם עיקר יניקתו הייתה מאותיות מ"י דאלוקים, וזהו דאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקולו, וע"כ השיב לו הש"י ע"י משה, למען שיתי אותותי אלה בקרבו, ונמצא כביכול דאותיות מ"י דאלוקים הן גרועות מאותיות אל"ה דאלוקים המתקנות אותן.

והענין הוא דידוע דא"ל דשם אלוקים הוא בחי' חסד (עיין שער הליקוטים פרשת בא) והוא בחי' זכר ואותיות י"ם הם בחי' נקבה, והאות ה"א דביניהם היא בחי' הממוצע, דהוא מקבל השפע מהזכר וממשיכו אל הנוק, והנה בהקליפה לעולם הנקבה היא יותר בתקפה מהזכר (כידוע מהזוהר הק' ובאור החיים מקור), וע"כ חמורה וקשה הייתה קליפת פרעה שהיתה יונקת מבחי' הנוק' שהיא בסוד שם מ"י דאלוקים.

כבוד לחיצוניות הבריאה הוא בנדר עבודה זרה דאסרה התורה והוא הפגם דמחשיבים רק הייחודא תתאה.

וזה סוד אלה אלוקיך ישראל (שמות ל"ב, ח') הנאמר בחטא העגל, דבחטא העגל בני ישראל לקחו בחי' האל"ה דשם אלוקים ועשו ממנו ממשות, היינו שהחשיבוהו רק לבחי' הו"ק שהוא המציאות דחיוו דהאי עלמא (וזה הוא עיקר הפגם דאותו האיש ימ"ש). ואולם עיקר אחיות פרעה היתה באותיות מ"י דאלוקים, היינו בבחי' הנ"ר (והוא בחי' הטעות דקלי' ישמעאל) והיא הגשמת עצמותו ית', והטעות היא דאין מכירים ויודעים דלית מחשבה תפיסא ביה כלל, וסוברים ששייך לאדם לעלות מחשבתו עד עצמותו ית', וע"כ מובא במדרש (רבה שמות פ"ח ב') דאמר פרעה לי יאורי ואני עשיתיני (יחזקאל כ"ט, ג') והוא הפגם דייחודא עילאה, אך אנו ישראל קדושים יודעים דאין שייך להשיג הבורא רק בדרך שניתן לנו רשות להשגה והוא ע"י התורה הק' ושמותיו ית', וע"כ הש"י הכה את פרעה ע"י אותיות אלה, בסוד למען שיתי אותותי אלה בקרבן, לידע ולהתוודע דהוי"ה הוא האלוקים, ואין שייך לעבדו אלא בדרך ייחודא עילאה וייחודא תתאה יחדיו.

ובייחודו ית', ולעסוק בשאר הגילויים שגילה לנו הש"י, דעל ידם אנו עולים ומתדבקים בו ית' ויודעים דלית מחשבה תפיסה ביה כלל.

וכל זה הוא בחלק הקדושה, אך זה לעומת זה עומד פגם העבודה זרה רח"ל והוא דאדם רוצה לדבוק באלקות יחד עם עולמות בי"ע (בריאה יצירה עשיה, שהם עולמות הנפרדים) שהם בחי' התמונה, דבאמת כל אדם בפנימיותו רוצה לדבוק בבורא ית', אך איך יעבוד אותו דהרי לית מחשבה תפיסא ביה כלל (תקוני זהר י"ז ע"א וקב"א ע"א) וע"כ הוא לוקח מציאות של עולם הזה, ובפרט מציאות שמאירה בנונין נהירין כגון זהב וכסף וכד' ומרגיש בזה תענוג עצום, ומתקשר אליה ומתחיל ליתן לה כבוד גדול ואומר דבין כך ובין כך בהעלמה הכל הוא אלקות, וע"כ נותן כבוד אלוקי לחפצא של עולם הזה וע"י כך רוצה לידבק בעליונים. וזו היתה הטעות הנוראה של ירבעם בן נבט שעשה עגלי זהב, דאין הוא דבר פשוט כלל, דהנפש הישראלית רוצה ליתן באמת כבוד לאלוקי ישראל, והש"י נתן לנו דרכים ידועים וברורים האיך לדבקה בו והוא ע"י התורה הק' וההתבוננות בשמותיו הק', ודרך זה לדבוק בו ית', אך ליתן

וירא ה' כי סר לראות (שמות ג', ד')

אנפין, אשר שם הוא מקום הדעת והוא היה יונק משם אלוקים ולא משם הוי"ה ב"ה. וסוד הדבר הוא דצריך ללמוד

כי איתא בדברי רבינו האריו"ל (שער הכוונות דרושי הפסח א') דאחיות קליפת פרעה הייתה במקום הגרון דזעיר

שהם אהבה ויראה, וזה עיקר אחיזת מצרים.

ובשעה שהאדם נופל לקלי' הגאווה והישות אזי מיד מסתלקת מהאדם הבחינה דעצמות החסדים דהם שמות הוי"ה (עיין שער הכוונות - שם), וממילא אף שמרגיש בנפשו שיודע משהו בהתורה הק' וכו' ויש לו ישות זהו רק בחיצוניות, דנעשה למדן וכו' אך באמת אין לו עדיין השגת הפנימיות, דאם היה לס"א אחיזה גם בשמות הוי"ה שהם בחי' הפנימיות אזי היה הפגם בלי סוף, אך ברוב רחמיו ית' לא היה הפגם בפנימיות, וכדאייתא בדברי האר"י הק' (שם) דבגלות מצרים נאמר אצל משה רבינו כי סר לראות שהוא חשב דהפגם הוא ביו"ד שמות הוי"ה כמנין ס"ד וע"כ הישב הקץ שיבוא לאחר מאתיים ושישים שנה כמנין ס"ד, אמנם הפגם הגיע רק עד שמות אהי"ה דהם בחינת הלבושים דשמות הוי"ה, ויו"ד פעמים אהי"ה עולים רד"ו כמנין שנות גלותם. וזהו דבעת גלות מצרים נסתלקו ההוי"ת, היינו דבשעה שנופל האדם לאחיזת הקלי' מיד הוא מאבד את הרגשת האור והדבקות אלקות בשעת הלימוד ונשארים אך הלבושים שהם בחי' החיצוניות והוא כדי להצילו מליפול עוד להסתרה גדולה יותר השם יצילנו.

התורה הק' בבחי' בנים ובנות תוליד (דברים כ"ה, מ"א), היינו שצריך להוליד בלימודו יראה ואהבה שהם בחי' בן ובת ולא ילמד התורה רק כחכמה בעלמא, דהעיקר הוא שהדעת תביאו אל עבודת ה' בסוד הכתוב (דברי הימים א' פרק כ"ח, מ') דע את אלוקי אביך ועבדהו, כדאייתא במדרש (שמו"ר לג) אמר הקב"ה לישראל מכרתי לכם תורת, כביכול נמכרתי עמה שנאמר ויקחו לי תרומה, דהש"י נתן לנו תורתו ע"מ שנלמדה עם שייכות לאלקות, והדרך שתהא לאדם שייכות לאלקות היא ע"י שלומדים התורה וחוזרים על הלימוד ומתבוננים בה בבחי' חכמה ובינה ואזי זוכים לדעת עליון שהוא אמונה גדולה מאוד, ומתחילים לחוש ולהרגיש מה שלומדים, ואח"כ נעשה גם דעת תחתון, בסוד דע את אלוקי אביך ועבדהו ובאים להרגשה עצומה של יראה ואהבה בלב, דעיקר גלות מצרים היתה בעת שהתחילה להתפשט הדעת התחתון וכאן קלי' מצרים וטמאה להדעת, והוא בסוד עין הדעת טוב ורע, שהאדם הוא פעם טמא ופעם טהור, דבשעה שהדעת מתחיל להתפשט והאדם בא לאיזה השגה בתורה, תחת שיביא האדם לידי יראה ואהבה, אזי אדרבה הוא נהפך לישות וגאווה, היפך הבחי' דבנים ובנות תוליד

אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד (חולין ס' ע"ב)

חכמה ובינה, דיש שהאדם הולך בעבודת הש"י בדרך החכמה, שהיא בחי' ייחודא עילאה, היינו שכל עבודתו

הנה ידוע דכל עבודת הש"י כלולה משתי בחינות, הלא הם ייחודא עילאה וייחודא תתאה, והם נקראים גם

בסוד התורה הק' שנקראת שמש והיא בחי' ז"א, והדרך השניה היא דרך הלבנה שהיא בחי' מלכות והיא בסוד התפילה דהיא בסוד הבקשה והחיפוש אחר השם ית' בבחי' ייחודא עילאה לידע ולהתוודע שהכל הוא אלקות, והנה התורה שהיא בחי' ז"א מוחין דילה הם בסוד ייחודא תתאה, ובאה הלבנה (דהיא בחי' מוחין דנוק' – תפילה, שהם מוחין דייחודא עילאה) ואמרה דאי אפשר לב' מלכים שישתמשו בכתר א', היינו דמענה דאדם לא יוכל לילך ולצעוד בב' הדרכים יחדיו, דיתכן רק לילך או בדרך ייחודא עילאה או בדרך ייחודא תתאה, היינו דכאשר האדם מתבונן בדרך ייחודא עילאה ומכיר שהכל הוא אלקות אזי חסרים ממנו כוחות ההתגברות על היצר, דמכיר דכל העונות אינם נחשבים כלל עונות אחרי שעושה תשובה ויש בזה סכנה שיפול אל החטא ח"ו, וכשעוסק בעיקר בעבודת ייחודא תתאה שהיא עבודת השם בפועל ממש קשה לו עבודת ההתבוננות באלקות וביחודו ית', ולכן מעטה עצמה הלבנה שהיא בחי' ייחודא עילאה, בחי' התפילה כנ"ל עד שנשאר עיקר העבודה כהיום הוה ביגיעת התורה והמצוות ואין שמים אל לב לעבודת התפילה והאמונה הק', וכמו שאמרו רז"ל (ברכות דף ו' ע"ב) אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהם, והוא מחמת הקטרוג הנ"ל.

והנה לקשר ב' השכליים הנ"ל צריך לדעת עמוק עד מאוד, והוא הענין

והשגתו היא מצד שיודע ומכיר שהכל הוא אלקות, ומאידך גיסא ישנה דרך הבינה דהיא בחי' ייחודא תתאה, והוא דמתבטל לפני הש"י ומקבל עול מלכותו ית' ע"י עבודת התורה והתפילה (וזהו בדרך כללי ויש בזה פרטים לאין שיעור). והם בחינות רחל ולא, דפרצוף רחל עיקר יניקתו מבחי' החכמה בסוד ייחודא עילאה, ולא עיקר יניקתה היא מבינה שהיא בסוד ייחודא תתאה, והנה שלמות עבודת ה' לאמיתה היא לידע לקשר החכמה ובינה יחדיו, וזה נעשה ע"י הדעת, וזו הדעת מקבל האדם בעיקר בחג השבועות, זמן מתן תורה, דאז מקבלים הדעת האמיתי לקשר ייחודא עילאה לייחודא תתאה, דמקבלים התורה הק' שהיא מקשרת יחדיו ב' הביחות ומתגלה שלמות הדעת, דבכל מצווה ומצווה שאדם עושה בכך הוא בונה כלי לאור הייחודא עילאה, וכן כשלומד התורה הק' אף שהוא בעצם עוסק בעבודת ייחודא תתאה, הוא מגלה אור אלקותו ית' בבחי' ייחודא עילאה.

והנה איתא (מסכת חולין דף ס' ע"ב) דבשעת בריאת העולם כשהש"י ברא החמה והלבנה, קטרגה הלבנה ואמרה א"א לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ומיעט הקב"ה להלבנה, והוא הסוד דבראשית הבריאה אז עמדו ז"א ונוק' אחור באחור שווים בקומתם ואחרי קטרוג הלבנה מיעט להנוק' (עיין ע"ה שער מ"ז פ"ו), ואלו שני המאורות הם ב' בחינות דרכים ומהלכים בעבודת ה', הדרך הא' שהיא דרך החמה דהיא

משא"כ לעתיד לבוא ייחודא עילאה וייחודא תתאה יתקשר ויתחברו בשלימות, ויוכלו בני ישראל להלך בדרך העבודה דשניהם יחדיו.

ולמעשה זו המדרגה המכונה מדרגה השביעית אינה נהגת בזמן הזה, אמנם בליל פסח טועמים מעין האור דלעתיד לבא, כמו שידוע דבליל פסח מאיר ונשפע האור עד עולם העשייה, משא"כ בשבועות אף שנשפע בחי' לחם מן השמים שהוא התורה הקדושה, אמנם הוא אך במדרגה השישית שאין כתרו שווה לכתרה, ברם בפסח האור מאיר בשלמות המדרגה, ואולם הוא נקרא לחם עוני, מחמת דאין לנו כלים הגונים לקבל זה האור, דעדיין לא קבלו בפסח התורה הק', ועדיין צריכים להפקיד שומרים בל יתאחזו המזיקים באור הלילה, וזהו דנוהרים בני ישראל בפסח ממשוהו חמץ ומרבים בחומרות יתרות יותר מכל השנה, כיוון דמאיר כ"כ אור ה' בבחי' שיר השירים, ומתגלה ייחודו ית' ביתר גילוי, ואף שבני ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה, ומונחים בכל החטאים הקשים וההסתרות, הקב"ה מתגלה אלינו בבחי' ייחודא עילאה, וע"כ צריך להישמר ביותר מן החטא, וזהו שאנו מבטלים לגמרי בחי' לאה שהיא בחי' ייחודא תתאה, והוא סוד מצה שמורה דהיא בחי' השמירה מן החיצונים שלא יתאחזו בבחי' לאה דמבטלים אותה ומשתמשים אך במדרגת רחל כנ"ל (ועיין בשער הכוונות פסח דרוש ד').

דבליל פסח כשבני ישראל יוצאים משעבוד מצרים, אזי תחילה צריך ללמדם אמונה באלקותו ית' בחי' ייחודא עילאה בחי' רחל, ובאותו הזמן קשה לנחותם גם בדרך ייחודא תתאה, שהיא דרך לאה כנ"ל, וע"כ צריך מאוד להיזהר משאור ומחמצת, דחי' לא יאחו בהם משהו מן החטא, והיינו דכאשר נכנסים בעומק לעבודת הייחודא עילאה, שהיא בחי' פסח וייציאת מצרים שהם מוחין גדולים מאוד דאמונה בבורא ית', אזי יש בזה סכנה שיכולים להביא האדם לידי חטא, שיאמר שהכל אלקות וממילא יאבד השמירה הראויה מן החטא, וע"כ תקנו חכמינו חומרות רבות בפסח יותר מבכל זמן, כיון דבפסח שהוא בחי' רחל משיגים ביותר האור דייחודא עילאה, ומבטלים בחי' לאה, ע"כ צריך להישמר במאוד בבל יראה ובל ימצא ממשוהו חמץ, דלא יאחזו בו החטאים והעוונות, וע"כ מכונה בזוה"ק (פ"ר אמור) הייחוד דליל הסדר זיווגא עילאה, דלמעשה הייחוד שנעשה בלילה הזה הוא מעין בחי' הייחוד דלעתיד לבוא, דהנה כל התורה המצויה בידינו כהיום הזה היא אך בבחי' המדרגה השישית (עיין ע"ח שער מיעוט הירח פ"ב), דלא שייך לעשות ייחוד אמיתי ושלם בין ז"א לנוק', היינו בין בחינות התורה והתפילה, היינו ייחודא עילאה וייחודא תתאה, מחמת דאין כתרו שווה לכתרה בשלימות, אלא תמיד נעשה עניין הייחודא תתאה יתיר על ייחודא עילאה, דאין לנו השגה בייחודא עילאה בתכלית,

ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר

(שמות י"ד, ג')

אזי מיד יוכל ליפול לכל מיני קושיות וחקירות, דע"י ששם לבו להרגשות הוא בא לידי קושיות ושואל עצמו מדוע פעם אני מרגיש ופעם איני מרגיש דבר, פעם טמא ופעם טהור, עד שמתחיל להרהר אחר מידותיו ית' ונעשה בחוקר ר"ל. וכל החקירות הנ"ל הם במקום עין הדעת טוב ורע, אשר שם באותו מקום הכל הולך אחר ההרגשה, כגון כשהולך למקום קדוש ואינו מרגיש בנפשו שום הרגשה דקדושה והתעלות או כגון שמקיים איזו מצווה ולא חש בהתרוממות הנפש ע"י זו המצווה וע"י כך חושב שאותו המקום אינו קדוש או שמזלזל באותה המצווה, הוא הסימן שנפל לחקירות דבחי' עין הדעת טוב ורע והכל הוא דן לפי מה שמרגיש בלבו אשר שם מתחיל מקום עין הדעת טוב ורע כנ"ל.

ובאמת הרגשותיו של האדם מעורבים טוב ורע, וזהו פגם החוקרים שחושבים שכל מה שהם מרגישים זהו האמת ואין בלתו, אך מי שזוכה שתהא לו דעת אמת שהיא למעלה ממקום עין הדעת טוב ורע, אזי יודע שהוא אינו יודע דבר וצריך רק להאמין בכל דברי חכמי ישראל ובכל הצדיקים, וכמו שאמר רבינו הלקו"מ (שיחות הר"ן ק"ג) דטוב יותר להיות פתי יאמין לכל דבר, דהיינו להאמין אפי' בשטותים ושקרים כדי להאמין גם באמת, מלהיות חכם ולכפור

א] הנה איתא (בשער הכוונות דרושי פסח דרוש א) כי כל אותו הדור במצרים היו מבחי' הדעת ונודע כי כשהם ושלום פוגמים למטה באיזו מידה וספירה עליונה הנה הם גורמים להקלי' שיתאחוזו ויקחו שפע מן המקור שהוא שנפגם ולכן ירדו ישראל למצרים שהם סוד הקלי' היושבת באחוריים של דעת העליון, שהוא מצר העליון שהוא הגרון, ופרעה הוא העורף הקשה שבאחורי הדעת, והיו אותם הקליפות נאחזות ויונקות כל השפע הנמשך מן הדעת דועיר אנפין, ועוד נודע (עיי' ספר עין חיים שער לח פ"ו ועיי' שער הפסוקים בראשית) כי מן החוזה דו"א ולמטה שם נקרא עין הדעת טוב ורע שמשם יונקים החיצונים מן אורות הדעת המתגלים שם.

והוא הענין דבמות האדם הכל נסתר ונעלם, וכשבא למידות שהם ממקום הלב ולמטה, אזי יוכל האדם להרגיש התעוררות ולחוש אהבה ויראה וכל יתר המידות, ובשעה שאדם מרגיש במידותיו, דהיינו שהמידות יוצאים מהכח אל הפועל, אזי יוכל חלילה ליפול לידי גאוה ולבחי' עין הדעת טוב ורע. דעיקר הפגם דעין הדעת טוב ורע הוא שאדם מרגיש בכל העבודות שעושה שהוא פועל משהו ואין שם על ליבו שבעצם הקב"ה הוא שעושה ופועל הכל, וכל אימת שאדם מתחיל להרגיש את מציאות עצמו

עמנו נסים גדולים בפרעה ובכל עם ארצו, וזכינו שפרעה אינו עומד כנגד העורף שם מקום המוחין, כדי שנוכל להמשיך כל המוחין הגדולים למטה אף למקום הלב.

[ב] והנה איתא בכתבי הארז"ל (עיין שער הכוונות פסח דרוש ג' ודרוש ז') דלאחר ליל הסדר מסתלקים כל המוחין, ובמשך השבוע הראשון דספירת העומר מתחילים לקבל מוחין חדשים, והנה ביום החמישי של שבוע הראשון שהוא הזמן שיצאו אבותינו ממצרים הוא בחי' מוחין דקטנות ואז נפלו בני ישראל לבחי' קטנות גדול מאוד והרגישו שאינם יודעים באיזה דרך ילכו בעבודת השי" בבחי' נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר, עד שנעשה קמרון גדול בשמים דהללו והללו עובדי ע"ז, וביום השישי שבו לבחי' מוחין דגדלות במקצת, אך אלו המוחין דגדלות הם אינם מגיעים לבחי' המוחין וההשגה שהשיגו בשעת יציאת מצרים ששם האירו כל האורות בשלמות בבחי' זיווג עליון ונורא מאוד כנ"ל, וממילא היו עדיין מצויים בסכנה הגדולה דקלי' פרעה, דלא היה די אור כדי לסלק את פרעה שלא יעמוד למעלה במקום העורף, שהוא מקום הדעת, ויבלבל את נשמות ישראל, והנה קלי' פרעה וחיליו רוצים לאחוז בדמם של ישראל (שהם בחי' שם אה"י ברבוע והם לבושי הדעת כמובא - עיין בשער הכוונות פסח דף פ' ט"ב).

ועיקר אחיזתו היא שנאחו בבחי' היסורים ונפילות שעוברים על כל אחד ואחד דהנה כאשר יהודי

בכל ח"ו, דהיינו לכפור בשטותים ושקריות. וע"י זה נעשה הכל ליצנות אצלו וכופר גם באמת ח"ו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (עדויות ה' ו') ומוטב אהיה שומה בכל ימי ואל אהיה רשע שעה א' לפני המקום. ומתוך זאת האמונה יזכה אח"כ לבוא אל הדעת אבל מי שהולך אחר הרגשותיו והומרותיו ואין לו אמונת חכמים והתבטלות לצדיקי הדור, וכל מה שהוא מרגיש ומבין בשכלו אך זה הוא אמת אצלו, אזי ממילא לעולם הוא נשאר מבוזין ונמצא למטה במקום עץ הדעת טוב ורע.

והנה מקום עץ הדעת טוב ורע הוא בסוד ים סוף, דהנה ים סוף נמצא למטה מארץ ישראל שהיא מקום האמונה (עיין לקו"מ קנ"ה), וזה בחי' שתי העבודות הקדושות דליל פסח ושביעי של פסח, דבליל פסח נתקנת האמונה הקדושה שהיא בחי' ארץ ישראל, מוחין דגדלות, אשר נעשה בליל זה זיווג עליון ונורא מאוד, ובשביעי של פסח הוא זיווג דקטנות (עיין שער הכוונות פסח דרוש י"ב) דאז עמדו בני ישראל על ים סוף אשר שם מקום עץ הדעת טוב ורע שהוא מקום החקירות כנ"ל, בבחי' נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר וכו' והנה מצרים נוסע אחריהם. ואצל האדם למעלה כנגד מקום העורף, שם נמצאת קלי' פרעה שעומדת ומבלבלת דעתו ואינה מניחה לו להתקרב אל הדעת דקדושה ומעכבת המוחין מלידת למטה אל לב האדם וע"כ אין האדם יכול להרגיש בנפשו איזה גילוי אלקות, ועתה בליל פסח שעשה הקב"ה

ייסורי הנפש באותו הרגע במקום שיפול ברוחו, אזי אדרבה צריך להשתמש בזה הזמן כדי להמשיך מוחין עצומים, כדוגמת דוד המלך דבזמן שרדפו אותו ובזיו אותו דייקא אז באותו הזמן זכה להאור של משיח צדקנו ובאמת יכול היה אז להיעשות למלך המשיח.

ג] וכשבאים לשביעי של פסח אזי מאיר האור של משיח (עיין שער הכוונות דרוש שביעי של פסח), דכשבאים לשביעי של פסח ואין לנו אותה הדרגה דהמוחין דליל הסדר שהם בבחי' ייחוד עליון ונורא ואדרבה דייקא אז הייחוד הוא בבחי' ייחוד דקטנות כנ"ל, דבשביעי של פסח מראים לאדם שחסרים ממנו המוחין, וזה בחי' ייסורי הנפש של האדם דהס"א נהנה מהם מאוד עד שהיהודי יוכל ח"ו ליפול לשאול תחתית מחמת ייסורי נפשו וייסורי הנפש הם בחי' מצרים מכאן וים סוף מאידך, ויהודי צריך להשכיל ולידע דבזמן שהקב"ה מנסה אותו בקטנות המוחין, אזי דייקא באותו הזמן הוא העת להמשיך מוחין הגדולים והעצומים ביותר בסוד זה א-לי ואנוהו בסוד מה שאומרים בשירת הים אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל, דהס"א הוא נקרא אויב שרודף אחרי נפש האדם, ואמר אויב ארדוף אשיג הם ר"ת ה"פ האות אל"ף והוא כנגד אלופו של עולם, דיהודי צריך לדעת דבזמן שהס"א שהוא פרעה וחילותיו רודף אחריו שם דייקא נמצא אלופו של עולם וצריך לידע שהכל הוא לטובתו, דהס"א חושב שהאדם באמת

לפעמים נופל לתוך קטנות הדעת או שנופל לאיזה עוונות קטנים ויש לו ייסורי הנפש מכך, אזי באותו הזמן פרעה שהוא עומד למעלה, רוצה לגרום שהמוחין שהם בחי' האמונה לא ימשכו לנפש האדם ויוכלו להפילו למטה לים סוף שהוא בחי' החקירות והכפירות, דמשם כל היותו לאהזו בבחי' קטנות המוחין וללוק דמם של ישראל ר"ל ולטעום הנפילות של נשמות ישראל ח"ו, ובזמן שהוא יורד למטה ורוצה לתפוס הנפילות של נשמות ישראל ולטעון הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי ע"ז, אזי באותו הרגע כבר אינו עומד למעלה במקום הדעת והלב, וכיון שפרעה אינו עומד יותר במקום הגרון ומפריד בין המוח להלב אלא הוא נאחו במקום המחיצה דבין הלב להכבד אשר שם הוא מקום התאוות שהוא בחי' ים סוף כנ"ל ומכוון לקלקל מעשיו של היהודי ר"ל, אזי דייקא באותה השעה אם יתחזק האדם באלוקיו וימשיך מוחין חדשים, יוכל להפיל כל המחיצות וההסתרות ברגע אחד ולהטביע פרעה וכל חילו בים סוף, וכל אלה הדברים הם עמוקים וקשה להאריך בהם רק שצריך לידע דבזמן שיש ליהודי ייסורים אזי הקלי' נהנים מאותם ייסורים ודייקא מחמת שמקבלים חיותם מאלו היסורים, כביכול עוזבים את האדם לנפשו ואזי יכול להמשיך מוחין חדשים ועצומים, דלהסטרא אחרא אין הכח להרחיק את האדם מהשי"ת באמת ולהפסיקו מהמשכת המוחין בזמן שהם מלקקים דמו ויש להם חיות מהייסורים, וע"כ בזמן שיש ליהודי ייסורים ח"ו בין ייסורי הגוף ובין

ביותר, שהם בחי' המוחין של אחדות הפשוט עם הש"י, שכל יהודי מרגיש הייחוד עם הש"י, וזה גודל הייחוד של שביעי של פסח, דאף דבליל פסח ישנו ייחוד גדול ונורא אך אין בזה לידה, כיון דבשביל להוליד צריך את האור של אריך אנפין דבעתיקא תליא מילתא (כמובא בזהר פר' בשלח), כמו שידוע דבעת שהאשה כורעת לילד יש גילוי עצום של חסדי הש"י דהמפתח של הלידה נמצא רק בידיו של הקב"ה כמובא (סנהדרין ק"ג ע"א), וזה בחי' אריך דהוא האור הגדול והעצום ביותר, ובחינה זו לא מתגלה אפילו בליל הסדר, ודייקא בשביעי של פסח שיש לאדם בחי' ייסורי הנפש וכביכול נמצאים בקטנות יותר מאשר בליל הסדר כנ"ל, אזי ע"י שמתחזק בבטחונו בהש"י, וידוע שדייקא בעת הנפילה שיש לו (דהס"א תופסת בזו החיות כנ"ל) דייקא אז היא העת שיוכל להמשיך המוחין החדשים והאורות העצומים ביותר, והס"א לא יפריעו בכך דהוא עסוק בעניין הירידה, ועי"כ יכול יהודי לכנוס לתוך הייחוד הלז ולהיות מקושר עם הקב"ה באמת בסוד בעתיקא תליא מילתא, ובכח העבודה שעשה בליל הסדר תעשה הלידה שתביא את נשמת משיח צדקנו לעולם, ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים, בביאת משיח צדקינו בב"א.

נפל ונאחז ונהנה מנפילתו ובאותו רגע הס"א יורד ממקומו שכנגד הגרון ויורד למטה מטה כדי לקלקל מעשיו של האדם כנ"ל, אזי הוא הזמן שיוכל להמשיך מוחין עצומים שבבחי' אורו של משיח. ולפיכך תיקן הבעש"ט סעודה של משיח בשביעי של פסח דבשביעי של פסח הוא זמן הלידה של משיח צדקנו (עיי' שער הכוונות שביעי של פסח) והוא זמן נשגב שיכולים לפעול לביאת המשיח, וכמו שמסופר מר' נתן שראה פעם לתלמידו שמתחזק בזמן גדלות ואמר לו שאין זה חידוש כלל והוא רוצה לראות איך הוא מחזיק עצמו בזמן הקטנות, דבאם יהודי יוכל לעבוד את קונו בזמן הקטנות אזי יוכל ע"י זה להחיש את ביאת הגואל, ולא רק שיחזק עצמו בזמן הקטנות דבזה אין די להביא ולהחיש ביאת גואלנו, אלא דצריך לידע דדייקא זמן הקטנות הוא הזמן הנכון להמשיך הגדלות דגדלות, וע"י כך יוכל להמשיך האורות עצמיים דבחי' מלך המשיח.

ד] דבשעה שרואה האדם שהוא נמצא בקטנות המדרגה צריך לידע דעתה הס"א נהנה משללו ובשעה שהס"א מקבל חיותו משם אזי אין הוא שם אל ליבו ולא מפריע לאדם להמשיך המוחין הגדולים

הספרים הק' של צדיקי האמת הבעש"ט ותלמידיו ומניחם על שולחנו, ואמר

אחד הצדיקים כשהיה ניגש לעריכת הסדר היה נוהג להוציא מארוננו

היינו שיוכל לעורר בליל השימורים את אור הגאולה אור הכתר שמאיר בהעלמה בלילה הזה בסוד הכוס החמישי כוסו של אליהו הנביא, דאי אפשר לבוא אל הקודש ולטעום מאור הגאולה אלא ע"י שמתחבר למקור מים חיים שהם הצדיקים הקדושים ואל התורה הק', תורה שנלמדת באמונה בלילות, היינו שלומדים אף בקושי ובצער, בבחי' מים חיים על פני השדה, שעל ידם זוכים שוב לבוא אל הקדושה ואל החירות של ליל הסדר, והכל בזכות ובכוח הצדיקי אמת שיש להם שלימות לימוד התורה הק' לשמה לעשות נחת רוח לבורא, וע"כ תורתם היא מיוחדת ומחוברת אל מידת המלכות היא השכינה הק', וע"כ הם סרו מן הקנאה תאוה כבוד, אך אנו עדיין מלוכלכים ומטונפים עד מאוד ושקועים עד צוואר בקנאה תאוה כבוד, וע"כ כשבאים הימים הקדושים הללו ובודקין החמץ בחורים ובסדקים, צריך כ"א לפשפש במידותיו ולבער מרשותו כל המידות הרעות הללו.

וזה בחי' שבת הגדול, דלעולם שבת מכין לפסח, דבשבת קודש יכול כל אחד בנקל לבוא אל נקודת האמת נקודת הקדושה שהיא נקודת הייחוד, ולשפוך על נפשו העייפה מים חיים, דבשבת קודש הוא העת שכל א' לומד תורה הק' במעט יותר דבקות ובהתקשרות אל השי"י, ואזי יכולים ביתר שאת לצאת ולהיפטר מהמידות השפלות, ומהעשר כתרין דמסאבותא, ובכח זה נזכה בליל הסדר לעין בעין

דיהודי צריך לגשת לליל הסדר בכוחם הגדול של צדיקי האמת, דהנה עבודת ליל הסדר היא גבוה מעל גבוה דאז צריך לתקן בשלמות הטאו של אדם הראשון (ע"י ריש דרוש הפסח לרבינו האר"י"ל בשער הכוונות), ובלילה הזה עושים הסדר לכל השנה כולה, דבפסח מתעורר אור הגאולה, וכדאיתא דליל הסדר הוא בסוד העיבור (ע"י ספר תורת חכם דף לט), דאז מאיר האור שמבטיח מסוף העולם ועד סופו כעין האור שמאיר על העובר במעי עימו (נדה ל' ע"ב), וכמו שאיתא בכתבי האר"י הק' דבפסח מאיר אור ה' עד המקומות התחתונים והשפלים ביותר שבבחי' עולמות בי"ע (ביראה יצירה עשיה), אשר שם מקום ירידת השכינה הק', דבכך מעלים אותה ומוציאים אותה מגלותה, וע"כ צריך להיות לו לאדם השתוקקות עצומה לקראת ליל התקדש החג לזכות להוציא השכינה הק' ואת נפשו השפלה מגלותם.

ועיקר ההכנה לכך היום ע"י דעה חכמה לנפשך דצריך שהמים חיים שהם בחי' חכמה ויחוד ה' ינבעו לתוך נפשך, והתורה הק' תרים ותגביה את האדם מהעולמות התחתונים (בריאה יצירה עשיה) שהם הקנאה התאוה והכבוד, דאי אפשר לבוא ולהיכנס אל הקודש בליל התקדש החג כל זמן שהנפש מבולבלת ומעורבת בכלים שאינם נקיים, וצריך תחילה דעה חכמה לנפשך שתגעיל ותרחיץ הכלים כדי שהנפש תוכל לכנוס בליל הסדר אל הקדושה, וע"י זה היא כתר לראשך,

יראו בשוב ה' ציון, ולשפע הנבואה   ומן הפסחים בביאת גואל צדק ברחמים
והתגלות אלקות ונזכה לאכול מן הזבחים   במהרה בימינו ממש אמן.

